

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาแบบกลุ่มเดียว วัดผลก่อนและหลังการศึกษา มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยจิตเภทก่อนและหลังการใช้โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจ

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบคำบรรยายและนำเสนอ ดังนี้
ตอนที่ 1 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมการใช้ยาตามเกณฑ์การรักษา
ก่อนและหลังการทดลอง

ตอนที่ 2 ข้อมูลเพิ่มเติมที่ได้จากการศึกษา

ตอนที่ 1 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการใช้ยาตามเกณฑ์การรักษา

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการใช้ยาตามเกณฑ์การรักษา โดยรวม และจำแนกรายด้าน ก่อนและหลังการเสริมสร้างพลังอำนาจ (N=20)

พฤติกรรมการใช้ยา	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง		t	P-value
	\bar{X}	SD.	\bar{X}	SD.		
การใช้ยาตามแผนการรักษา	25.35	6.45	36.55	3.28	-6.92	.000
ความสามารถในการสังเกตและจัดการกับอาการข้างเคียงจากยา	24.25	3.93	33.85	2.32	-10.51	.000
รวม	49.65	9.08	70.40	4.39	-10.43	.000

จากตารางที่ 1 พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการใช้ยาตามเกณฑ์การรักษา รวมและรายด้านทั้งสองด้าน ของผู้ป่วยจิตเภทก่อนและหลังการใช้โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดย พฤติกรรมการใช้ยาตามเกณฑ์การรักษา ของผู้ป่วยจิตเภทรวมทั้งสองด้าน และด้านการใช้ยาตามเกณฑ์การรักษา ด้านความสามารถในการสังเกตและจัดการกับอาการข้างเคียงจากยา หลังการเสริมสร้างพลังอำนาจสูงกว่าก่อนการใช้โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจ

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการใช้ยาตามเกณฑ์การรักษา ด้านการ
ใช้ยาตามแผนการรักษา รายชื่อ ก่อนและหลังการเสริมสร้างพลังอำนาจ (N=20)

พฤติกรรมการใช้ยา	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง		t	P-value
	\bar{X}	SD.	\bar{X}	SD.		
การใช้ยาตามแผนการรักษา						
รับประทานยาอนหลับเพิ่ม โดยที่แพทย์ไม่ได้สั่ง	3.75	1.40	4.90	.44	-3.61	.002
เพิ่มจำนวนเม็ดยามากกว่าที่แพทย์สั่ง	3.25	1.51	4.60	0.82	-3.63	.002
รับประทานยาเมื่อมีความจำเป็น	2.85	1.34	4.20	1.19	-3.22	.004
เคยลืมรับประทานยา	2.80	1.15	4.00	0.64	-4.06	.001
รับประทานยาตรงตามเวลา	3.30	1.08	4.00	0.56	-2.89	.009
ลดจำนวนเม็ดยาน้อยกว่าที่แพทย์สั่ง	2.30	1.52	4.00	1.21	-3.74	.001
หยุดรับประทานยาโดยที่แพทย์ไม่แนะนำ	2.15	1.18	3.75	1.33	-3.70	.001
เคยหยุดใช้ยาเองเมื่ออาการดีขึ้น	2.35	1.08	3.60	1.42	-3.68	.002
รับประทานยาครบตามที่แพทย์สั่ง	2.35	1.18	3.50	0.60	-3.43	.003
รวม	25.35	6.45	36.55	3.28	-6.92	.000

จากตารางที่ 2 พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการใช้ยาตามเกณฑ์การรักษา ด้านการใช้ยาตามแผนการรักษา รายชื่อทุกชื่อของผู้ป่วยจิตเภทก่อนและหลังการใช้โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ พฤติกรรมการใช้ยาตามเกณฑ์การรักษาของผู้ป่วยจิตเภทหลังการใช้โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจสูงกว่าก่อนการใช้โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจทุกข้อ

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการใช้ยาตามเกณฑ์การรักษาด้านความสามารถในการสังเกตและจัดการกับอาการข้างเคียงจากยา รายชื่อ ก่อนและหลังการเสริมสร้างพลังอำนาจ (N=20)

พฤติกรรมการใช้ยา	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง		t	P-value
	\bar{X}	SD.	\bar{X}	SD.		
ความสามารถในการสังเกตและจัดการกับอาการข้างเคียงจากยา						
เมื่อเจ็บป่วยทางกาย หยุดใช้ยาทางจิตโดยไม่ปรึกษาแพทย์	4.25	1.48	5.00	0.00	-2.26	.036
เมื่อยาหมด ซื้อยากินเองโดยไม่ปรึกษาแพทย์	3.70	1.45	4.90	0.44	-3.83	.001
เมื่ออาการดีขึ้นยังรับประทานยาสม่ำเสมอ	2.60	1.27	4.15	0.36	-6.04	.000
เมื่อเกิดอาการข้างเคียงของยาท่านรับประทานยาแก้แพ้ตามที่แพทย์สั่ง	2.00	0.64	4.10	0.30	-11.91	.000
มาพบแพทย์ตามนัดทุกครั้ง	3.35	1.03	4.05	0.39	-2.89	.009
ปฏิบัติตามคำแนะนำเรื่องการใช้ยา	2.70	1.08	3.60	0.82	-3.75	.001
ปรึกษาทีมสุขภาพเมื่อมีปัญหาหรืออาการผิดปกติจากการใช้ยา	2.10	1.11	3.05	1.05	-3.13	.005
เมื่อมีอาการผิดปกติรุนแรงจากฤทธิ์ข้างเคียงของยาท่านรีบไปพบแพทย์ทันที	1.85	1.13	2.60	0.59	-3.13	.005
ขอให้แพทย์ปรับการรักษาเมื่ออาการไม่ดีขึ้น	1.70	1.08	2.40	1.04	-2.40	.027
รวม	24.25	3.93	33.85	2.32	-10.51	.000

จากตารางที่ 3 พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการใช้ยาตามเกณฑ์การรักษาด้านความสามารถในการสังเกตและจัดการกับอาการข้างเคียงจากยารายชื่อทุกชื่อของผู้ป่วยจิตเภท ก่อนและหลังการใช้โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 โดยที่ พฤติกรรมการใช้ยาตามเกณฑ์การรักษาของผู้ป่วยจิตเภทหลังการใช้โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจสูงกว่าก่อนการใช้โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจทุกข้อ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเพิ่มเติมที่ได้จากการศึกษา

การใช้โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจในการศึกษาครั้งนี้ นอกจากจะส่งผลให้ผู้ป่วยจิตเภทมีพฤติกรรมการใช้ยาตามเกณฑ์การรักษาที่ดีขึ้นแล้ว ในระหว่างสัปดาห์ที่ผู้ศึกษาไม่ได้ไปพบผู้ป่วย ผู้ศึกษาได้ให้ผู้ป่วยและผู้ดูแลช่วยกันบันทึกปัญหาเกี่ยวกับการใช้ยาและการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น และนำมาพูดคุยเมื่อพบกันในสัปดาห์ต่อไป ซึ่งทำให้ผู้ป่วยจิตเภทและผู้ดูแลได้ประโยชน์จากการฝึกการแก้ไขปัญหาด้วยตนเองเมื่ออยู่ที่บ้าน ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้ป่วยมีพฤติกรรมการใช้ยาตามเกณฑ์การรักษา พอสรุปได้ ดังนี้ คือ

1. ผู้ป่วยจิตเภท 3 ราย บันทึกเวลาในการรับประทานยาทุกมื้อ เพื่อปรับเวลาในการรับประทานยาแต่ละมื้อ ให้ตรงกับที่แพทย์สั่ง เพราะที่ผ่านมา ผู้ป่วยจะรับประทานยาตามใจตนเอง โดยไม่ได้คำนึงถึงมื้อยา และให้มารดาคอยดูว่าวันนี้เขารับประทานยาครบตามเวลาที่แพทย์สั่งหรือไม่

2. ผู้ป่วยจิตเภท 6 ราย ขอมให้มารดาจัดยาให้รับประทาน เพราะที่ผ่านมาเขาไม่ยอมให้ญาติดูแลเรื่องการกินยา เพราะคิดว่าตนเองสามารถจัดยารับประทานเองได้ แต่ปัญหาที่พบหลังจากการประเมินปัญหาการใช้ยาที่เกิดขึ้น ทำให้ผู้ป่วยยอมรับว่า การที่เขาจัดยารับประทานเอง ทำให้เขารับประทานยาไม่ครบตามที่แพทย์สั่ง เนื่องจาก ลืมรับประทานยาเกือบทุกวัน

3. ผู้ป่วยจิตเภทและผู้ดูแล มีความพึงพอใจในการบริการที่ได้รับ จากการที่ผู้ศึกษาไปเยี่ยมบ้าน และอยากให้อัปเดตบริการในลักษณะการให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ป่วยแบบนี้อีกต่อไป